

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov **1/ M. R.**, bývajúceho v M., **2/ D. R.**, bývajúceho v M., proti odporkyni **A. M.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. D. G., advokátkou so sídlom v M., **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 9 C 95/2009, o dovolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 18. novembra 2010 sp. zn. 9 Co 368/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľom 1/ a 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Martin uznesením z 13. septembra 2010 č.k. 9 C 95/2009-115 priznal Ing. Ľ. A., znalcovi z odboru stavebníctvo, odvetvie pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností, znaleckú odmenu vo výške 309 € a upravil Okresný súd Martin – účtáreň, aby po právoplatnosti uznesenia vyplatila znalcovi znaleckú odmenu v sume 80 € zo zálohy zloženej 23. apríla 2010 navrhovateľom 1/ pod položkou registra D14 14/10, v sume 80 € zo zálohy zloženej 23. apríla 2010 navrhovateľom 2/ pod položkou registra D14 13/10 v sume 80 € zo zálohy zloženej odporkyňou pod položkou registra D14 20/10 a v sume 69 € zo štátnych prostriedkov.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie odporkyňa. Krajský súd v Žiline na odvolanie odporkyne uznesením z 18. novembra 2010 sp. zn. 9 Co 368/2010 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým priznal znalcovi Ing. Ľ. A. znaleckú odmenu

vo výške 309 € potvrdil; vo zvyšku odvolanie odporkyne odmietol. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v odvolaní odporkyňa vyjadrila skôr nespokojnosť so závermi znalca vyjadrenými v znaleckom posudku, pretože neuviedla, v čom vidí nesprávnosť napadnutého uznesenia a dôvody, prečo by súd nemal priznať súdnemu znalcovi odmenu v ním vyčíslenej výške. Pokiaľ odporkyňa nie je spokojná so znaleckým posudkom a jeho závery sa jej zdajú nepostačujúce, môže žiadať o vypočutie súdneho znalca a doplnenie znaleckého posudku. Námietky žalovanej proti kvalite znaleckého posudku nemožno považovať za dôvod, pre ktorý by zaniklo právo znalca na odmenu, náhradu za stratu času a hotovostných výdavkov. Znalcovi podaním znaleckého posudku vzniká priamo zo zákona v zmysle § 139 ods. 2 O.s.p. právo na náhradu uvedených nárokov, preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o priznaní odmeny znalcovi ako vecne správne potvrdil. Proti výroku, ktorým súd prvého stupňa uložil účtovníčke okresného súdu priznanú odmenu vyplatiť znalcovi, odvolanie odporkyne odmietol ako podané neoprávnenou osobou, nakoľko týmto výrokom nebola nijako dotknutá na svojich právach a povinnostiach.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu odporkyňa napadla dovolaním z dôvodu, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že neboli ona a ani jej právna zástupkyňa upovedomené o termíne miestneho šetrenia nehnuteľností konaného 26. júla 2010 napriek tomu, že podľa uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania úlohou znalca bolo upovedomiť účastníkov konania a ich právnych zástupcov o termíne ohliadky. Pokiaľ znalec bezdôvodne nerešpektoval súdne rozhodnutie o nariadení znaleckého dokazovania, túto okolnosť bolo potrebné relevantným spôsobom vyhodnotiť pri rozhodovaní o (ne)priznaní znaleckej odmeny. Poukázala na to, že pri zohľadnení § 139 ods. 2 O.s.p. predpokladom priznania a následného zaplatenia vyčíslenej znaleckej odmeny v rozsahu 100 % malo byť len riadne splnenie znaleckej úlohy podľa znenia uznesenia Okresného súdu Martin z 12. apríla 2010 č.k. 9 C 95/2009-79. Dôsledkom nedodržania postupu pri predvolaní účastníkov na miestne šetrenie pred vypracovaním znaleckého posudku je to, že odporkyňa a ani jej právna zástupkyňa nemali možnosť relevantným spôsobom vyjadriť sa v konzultácii so znalcom ohľadne upresnenia časovo-technických údajov o nehnuteľnostiach, ako znalec uvádza pod bodom 5.2 na liste č. 2 znaleckého posudku. Ďalšie konkrétne námietky odporkyne smerovali k navrhnutému spôsobu reálneho rozdelenia nehnuteľností znalcom. Zastávala názor, že o tom, čoho vlastníkmi sa stanú po reálnej delbe nehnuteľností jednotliví účastníci, by mal rozhodovať súd a nie znalec. V časti výroku, v ktorej odvolací súd odmietol odvolanie odporkyne ako podané

neoprávnenou osobou, odporkyňa trvala na tom, že týmto rozhodnutím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedla, že aj jej finančné prostriedky boli poskytnuté za účelom zaplatenia znaleckého posudku, a preto by výška súdom priznanej odmeny znalca mala zodpovedať množstvu účelne vynaloženej práce na vypracovanie posudku. Žiadala preto uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Znalec vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že odporkyňa, tak ako ostatných účastníkov písomne pozval na miestne šetrenie v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku a zásielka, ktorá jej bola doručovaná do vlastných rúk, sa mu vrátila ako odporkyňou neprevzatá, pričom bola volaná z adresy, ktorú uvádza aj v súčasnosti. Za nedôvodné považuje aj námietky odporkyne v súvislosti so splnením úloh, ktoré mu uložil súd a pri návrhu reálnej deľby sporných nehnuteľností v znaleckom posudku. Znalecký posudok nevykazuje formálne ani metodické nedostatky a podľa jeho názoru argumentácie odporkyne sú zavádzajúce, spôsobené jej odlišnými návrhmi na spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

Navrhovatelia 1/ a 2/ sa k dovolaniu odporkyne písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či jej opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie

súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Vo vyššie citovaných ustanoveniach sú síce – ako prípustný predmet dovolania – vymenované aj niektoré potvrdzujúce uznesenia odvolacieho súdu; uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o priznaní znaleckej odmeny, ale medzi nimi uvedené nie je. Prípustnosť dovolania odporkyne proti napadnutému uzneseniu preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Dovolanie, ktoré podala odporkyňa, by v danom prípade bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Vzhľadom na § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k takej vade. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľka existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Z vymenovaných procesných väd je v dovolaní výslovne namietaná vada konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., t.j. že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať sa rozumie postup súdu, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu v občianskom súdom konaní za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O postup odnímajúci účastníkovi možnosť pred súdom konať ide tiež v prípade postupu odvolacieho

súdu, dôsledkom ktorého je odmietnutie odvolania, i keď procesné predpoklady pre to neboli dané (viď R 23/1994, R 51/1996, a R 55/2006).

Dovolateľka v dovolaní namieta, že jej bola v konaní odňatá možnosť konať pred súdom tým, že ju a jej právnu zástupkyňu znalec neupovedomil o termíne ohliadky nehnuteľností pred vypracovaním znaleckého posudku tak, ako to nariadil súd v uznesení o nariadení znaleckého dokazovania z 12. apríla 2010 č.k. 9 C 95/2009-79. V konaní bolo preukázané, že znalec zasielal oznámenie o termíne miestneho šetrenia priamo odporkyne ako zásielku určenú do vlastných rúk, ktorá sa mu vrátila ako nedoručená. Znalec sa k tejto okolnosti vyjadril priamo na pojednávaní po vypracovaní znaleckého posudku dňa 17. marca 2011 v prítomnosti odporkyne a jej právnej zástupkyne, kde odporkyňa mala možnosť vyjadriť sa k záverom znaleckého posudku. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že predmetný spor o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sa skončil súdnym zmierom na návrh odporkyne, s ktorým navrhovatelia súhlasili. Na pojednávaní dňa 7. júla 2011 zástupkyňa odporkyne uviedla, že „vzhľadom na určité okolnosti má odporkyňa záujem, aby bola vec čo najskôr ukončená a z toho dôvodu nemá výhrady voči znaleckému posudku, ktorý vypracoval Ing. A. v súvislosti s reálnou deľbou spoločných nehnuteľností“.

So zreteľom na vyššie uvedené zo spisu nemožno vyvodiť, že by postup znalca pri vypracovaní znaleckého posudku a postup súdu z hľadiska zohľadnenia toho dôkazu a z hľadiska jeho faktického dopadu na procesné postavenie odporkyne vykazoval znaky odňatia možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na právny názor, ktorý zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 2 Cdo 29/1992 (viď R 39/1993), v zmysle ktorého podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je splnená v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozhodnutiu, ktoré mu bol riadne doručené, odvolanie. V danom prípade dovolateľka takúto procesnú možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok konania mala, keďže v priebehu konania mala možnosť svoje námietky voči postupu znalca i voči samotnému znaleckému posudku uplatniť na pojednávaní, na ktorom bol vypočutý znalec i v odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa o priznaní znaleckej odmeny.

Pokiaľ odporkyňa namietala, že odvolací súd jej odňal možnosť konať pred súdom aj tým, že odmietol jej odvolanie smerujúce proti výroku uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým súd upravil účtáreň Okresného súdu Martin, aby po právoplatnosti uznesenia o priznaní znaleckej odmeny vo výške 309 € priznanú odmenu znalcovi Ing. A. vyplatil, jej námietka je neopodstatnená, pretože týmto rozhodnutím je upravený finančný vzťah medzi súdom a znalcom a odporkyňa nie je subjektívne oprávnenou na podanie odvolania proti výroku upravujúcim tento finančný vzťah, keďže ním nebolo z procesného hľadiska negatívne zasiahnuté do jej právneho postavenia.

Nakoľko v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody jeho prípustnosti uvedené v ustanovení § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

Pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania odvolací súd zohľadnil, že odporkyňa nebola v dovolacom konaní procesne úspešná a nevzniklo jej právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.), a že úspešní navrhovatelia 1/ a 2/ v dovolacom konaní nepodali návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. novembra 2012

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková